

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۹/۲۸

احسان الله ارينزی

افریقا

(قسمت صدویکم)

زیمبابوی Zimbabwe

(قسمت اول)

نام اختصاری: ZI

نام رسمی: جمهوریت زیمبابوی Republic of Zimbabwe

نام جهانی: زیمبابوی Zimbabwe

نام قبلی: رودیشیای جنوبی Southern Rhodesia، رودیشیا – رودیزیا Rhodesia و زیمبابوی – رودیشیا Zimbabwe – Rhodesia

نوت: نام این کشور از پادشاهی زیمبابوی (قرون 13 – 15م) و از نام پایتخت آن زیمبابوی بزرگ Great Zimbabwe گرفته شده است.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره شرقی، نیم کره جنوبی. زیمبابوی در جنوب شرق براعظم افریقا، بین زامبیا و جمهوری افریقای جنوبی و بین طول البلد های شرقی 25°-33° و عرض البلد های جنوبی 22.5°-26° موقعیت دارد.

مساحت: 390757km² یا 150291 میل مربع (شصت و دومین کشور جهان). خشکه 386847km² و با آب 3910Km²

حدود اربعه:

شمال: زامبیا Zambia و موزمبیق Mozambique.

شرق: موزمبیق (بشمول سرحد شمال شرقی) – 1402Km،

جنوب: افریقای جنوبی South Africa – 230Km و بوتسوانا Botswana،

غرب: بوتسوانا (بشمول سرحد جنوبی) – 834Km و زامبیا (بشمول سرحد شمالی) – 763Km.

زیمبابوی با خشکه 3229km سرحد دارد.

کوه ها: نایانگانی Nyangani، بنگا Binga، روکوتسو Rukotso، چورا Chora و موساپا Musapa.

قلل مرتفع: نایانگانی Inyangani – 2593m، بنگا – 2438m و روکوتسو – 2404m

دریاها: زامبیزی Zambezi، سابی Sabi، لیمپوپو Limpopo (1750Km)، مانیای Manyae، توکوان

Tokwane، شانگانی Shangani، روندی Rundy و سانسو کوی Sansukwe.

اقلیم: زیمبابوی در منطقه اقلیم استوایی موقعیت دارد و هوای آن گرم و خشک است. سطوح مرتفع این کشور اندکی از گرمی هوا می کاهد. درجه متوسط حرارت گرمترین ماه این کشور (اکتوبر) 33C⁰ و درجه متوسط سردترین ماه آن 10C⁰ – 17 ثبت شده است.

در زیمبابوی هر سال از ماه نومبر تا مارچ، بطور متوسط حدود 1000mm (در مناطق شرقی 1400mm) باران میبارد.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خبر و لولی

سایر خصوصیات جغرافیایی: زیمبابوی یک منطقه وسیع است که سیسل رودز برتانوی آنرا، در قرن 19 به مردم جهان معرفی کرد. زیمبابوی کشور محاط به خشکه است که کوه های بسیار زیاد ندارد؛ اما بیشتر مناطق آنرا (ارتفاع 1000 – 1200m) سطوح مرتفع با ارتفاع 1000 – 1200m دربر گرفته است. ارتفاع این سطوح مرتفع در شمال، بسوی دریای زامبیزی و در جنوب، بسوی دریای لیمپوپو آهسته – آهسته کاهش می یابد. تعداد زیادی دریاها و رودها در زیمبابوی، از همین سطوح مرتفع مرکزی سرچشمه میگیرند. دریای زامبیزی که 1700Km طول دارد؛ آبشارهای زیادی دارد. بطور مثال آبشار ویکتوریا Victoria Falls که 1800m عرض و 130m ارتفاع دارد. جھیل کوچک کاریبا Kariba در شمال زیمبابوی تا حدودی سرحد میان زامبیا و زیمبابوی را تشکیل میدهد و دریای لیمپوپو بسوی جنوب در سرحد میان افریقای جنوبی و زیمبابوی جریان دارد. سطوح بسیار بلند این کشور را، علفزار ها و چراگاه ها دربر گرفته و کوه های انایانا و مانایو در مناطق شرقی زیمبابوی موقعیت دارند. بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه زیمبابوی از سطح بحر (منطقه به هم پیوستن دریاها و رودها و سیو) با ارتفاع 162m و مرتفع ترین آن قله نیانگانی است که 2592m ارتفاع دارد. جغرافیای سیاسی – بشری:

پایتخت: هراری Harare. (سالسبوری Salisbury سابق) نفوس 1.57 میلیون (2023).
 نفوس: 17150352 (جولای – 2024).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس زیمبابوی قرار ذیل اند:

تراکم نفوس در 1km ²	39 نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	101 نفر
نفوس شهری	32.5%
نفوس دهاتی	67.5%
فیصدی شهری شدن	2.41% (2020 – 2025)
0 – 14 ساله	38.32% (مرد 2759155 و زن 2814462 نفر)
15 – 24 ساله	20.16% (مرد 1436710 و زن 1495440 نفر)
25 – 54 ساله	32.94% (مرد 2456392 و زن 2334973 نفر)
55 – 64 ساله	4.07% (مرد 227506 و زن 363824 نفر)
بالا تر از 65 ساله	4.52% (مرد 261456 و زن 396396 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.03 مرد/زن
تناسب جنسیت الی 14 سالگی	0.98 مرد/زن
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	0.96 مرد/زن
تناسب جنسیت از 25 – 54 سالگی	1.06 مرد/زن
تناسب جنسیت از 55 – 64 سالگی	0.62 مرد/زن
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	0.57 مرد/زن
تناسب جنسیت در کل نفوس	0.97 مرد/زن
تولد در هزار نفر	33.07 نفر
مرگ و میر در هزار نفر	8.76 نفر
رشد سالانه نفوس	1.95%
مرگ میر در هزار طفل نوزاد	28.53 (پسران 32.17 و دختران 24.77)

اوسط عمر در کل نفوس	63.32 سال
اوسط عمر در مردان	61.18 سال
اوسط عمر در زنان	65.52 سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	3.89
اوسط سن مادران در زایمان اول	20.3
مرگ و میر زنان در هر تولد	458 نفر
	100000

تقسیمات اداری: زیمبابوی 8 ولایت Provinces و دو شهر دارد:

الف – ولایات: مانیکالند Manicaland، ماشونالند مرکزی Mashonaland Central، ماشونالند شرقی Mashonaland East، ماشونالند غربی Mashonaland West، ماسونینگو Masvingo، ماتابل لند شمالی Matabeleland North، ماتابل لند Matabeleland South و میدلندز Midlands.

ب – شهرها: بولاوایو Bulawayo و هراری Harare.

شهرها:

بولاوایو Bulawayo، نفوس 1200337 نفر،
چیتونگویزا Chitungwiza، 371244 نفر،
موتاری Mutare، 224802 نفر،
جیویرو Gweru، 158200 نفر،
کیویکوی Kwekwe، 119863 نفر،
کادوما Kadoma، 116300 نفر.

نژاد: سیاه: افریقایی 99.4% (بیشترین شونا Shona، ندیبیلی Ndebele دومین) سایرین 0.4% و ناشناخته ها 0.2% (2012).

زبان: شونا (رسمی و زبان عام مردم)، ندیبیلی Ndebele (رسمی و زبان دوم کلان)، انگلیسی (رسمی و زبان تجارت و دیپلوماسی) و 31 زبان کوچک محلی (رسمی مانند چیوا، چیاروی، کالانگا، کویسان، نمبیا، ناداو، شنگانی، سوتو، تونگا، تسوانا، ویندا و خوسا).

رسم الخط: لاتینی.

دین و مذهب: پروتستان 74.8% (اپوستولیک Apostolic – 37.5%، پنتیکاستل Pentecostal – 21.8% و سایرین 15.5%)، رومن کاتولیک 7.3%، سایر مسیحی ها 5.3%، باور های عنعنوی 1.5%، اسلام 0.5%، سایرین 0.1% و ناشناخته ها 10.5% (2015).

طرز حکومت: جمهوری ریاستی. قانون اساسی اول زیمبابوی به سال 1965 برمیگردد که این کشور بنام رودیشیا به استقلال رسیده بود. این قانون بعد از استقلال زیمبابوی در سال 1980 مورد بازنگری قرار گرفت و انفاذ یافت. قانون اساسی جدید این کشور روز 24 می سال 2013 نافذ شده است.

رییس جمهور فعلی این کشور امرسن دامبودزو منانگاوا Emmerson Dambudzo MNANGAGWA (تولد: 15 سپتمبر 1942؛ وظیفه: 4 سپتمبر 2023) و معاون رییس جمهور کانستنتینو چیونگا Constantino CHIWENGA (تولد: 25 اگست 1956؛ وظیفه: 11 سپتمبر 2023) میباشند.

رییس جمهور زیمبابوی به رای مردم برای 5 سال انتخاب میگردد و دو دوره کار کرده میتواند. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاريخ 23 اگست سال 2023 صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال 2028 دایر خواهد شد. وزیر کابینه توسط رییس جمهور انتخاب میگردد و در برابر مجلس نماینده گان مسوول هستند.

شورای ملی زیمبابوی دو جرگه دارد: سنا 80 عضو دارد که ذیلاً انتخاب میشوند: 60 نفر از جانب مردم، 16 نفر از طرف شورا های منطقه ای، 2 نفر از رییس مجلس نماینده گان و 2 نفر از معیوبین که همه 5 سال کار میکنند و دوم مجلس نماینده گان 280 عضو دارد که 210 آن به تناسب نفوس مناطق از سوی مردم و 60 نفر زن به رای مردم برای 5 سال انتخاب میگرددند. انتخابات گذشته این جرگه ها، بتاريخ 23 اگست 2023 صورت گرفته و انتخابات آینده در سال 2028 دایر خواهد شد. سن رای دهی در این کشور 18 سالگی و رای دهی عام میباشد.

نظام حقوقی زیمبابوی بر قوانین مدنی رومی – هالندی و قوانین علوم برتانيا و روایات پسندیده مردم این کشور استوار است. ستره محکمه Supreme Court و محکمه قانون اساسی عالیتزین ارگان های قضایی این کشور هستند. ستره محکمه یک رییس (قاضی القضاة) و 4 قاضی ارشد دارد که به پیشنهاد شورای عالی قضا توسط رییس

جمهور برای 15 سال یا سن 70 سالگی بکار گماشته میشوند. محکمه قانون اساسی یک رییس، یک معاون و 9 عضو دارد.

زیمبابوی بعد ازین دو محکمه معتبر، یک محکمه عالی، دو محکمه خاص، محاکم عنعنوی مبتنی بر روایات قبایلی، محکمه کار و کارگر، محکمه امور اداری و یک شبکه از محاکم ابتداییه و استیناف شهری و منطقوی دارد. که به دعاوی مردم، دولت، موسسات و اتباع خارجه پرداخته و فیصله ها صادر مینمایند.

احزاب سیاسی:

ائتلاف شهروندی برای تغییر Citizens Coalition for Change (رهبر: نلسن چمپسا Nelson CHAMISA)،

جنبش تغییر یا تحول دموکراتیک Movement for Democratic Change (رهبر: دوگلاس میونزورا (Douglas MWONZORA)،

حزب ملی مردم National People's Party (رهبر: کونارد سنگما Conrad SANGMA)،

جبهه وطنپرستی ملی افریقایی زیمبابوی Zimbabwe African National Union-Patriotic Front (رهبر: امرسن دامبودزو Emmerson Dambudzo)،

اتحاد مردمی افریقایی زیمبابوی Zimbabwe African Peoples Union (رهبر: میشل نکومو Michael NKOMO)،

گروه های فشار:

اسامبله ملی قانون سازی National Constitutional Assembly، زنان زیمبابوی برمیخیزند Women of

Zimbabwe arise (رهبر: Junny Williams)، کانگرس سازمان های تجارتي Zimbabwe Congress for Trade Union و اتحادیه های اصناف و فعالین حقوق بشری و تحفظ محیط زیست.

روز آزادی: استقلال 18 اپریل (1980 از برتانيا).

رخصتی ملی: 18 اپریل، روز آزادی.

عضویت در ملل متحد UN: 25 اگست 1980

عضویت در مجامع جهانی:

FAO, G-15, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, ACP, AfDB, ATMIS, AU, COMESA, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), MIGA, NAM, OPCW, PCA, SADC, UN, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNISFA, UNMIL, UNMISS, UNOCI, UNSOM, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO.

بیرق ملی: هفت پارچه افقی مساوی. بالا سبز و پس از آن به ترتیب زرد، سرخ، سیاه، سرخ، زرد و در آخر سبز. بطرف چپ بیرق ملی زیمبابوی، یک مثلث سفید جا دارد که دو زاویه آن با دو کنج بیرق منطبق میباشد و نوک سوم آن بسوی پارچه سیاه میانه بیرق کشانیده شده است. در میان این مثلث نشان ملی زیمبابوی جابجا شده است.

سرود ملی: سرود ملی زیمبابوی (رحمت باد بالای سرزمین زیمبابوی Blessed be the Land of Zimbabwe) نام دارد، که در سال 1994 به زبان نیدیلی ترتیب و تنظیم شده است. شعر این سرود ملی را Solomaon Mutsauro و موزیک آنرا Fred Lecture ساخته و پرداخته اند.

نشان ملی: ماهی عقاب افریقا African Fish Eagle. رنگ های ملی سبز، زرد، سرخ، سیاه و سفید